

GUIA DOCENT

DRET FINANCER I TRIBUTARI. PART GENERAL

Coordinació: CASTILLO SOLSONA, MARIA MERCEDES

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	DRET FINANCER I TRIBUTARI. PART GENERAL			
Codi	101821			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Dret	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	7.5			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	4.5	
	Nombre de grups	3	2	
Coordinació	CASTILLO SOLSONA, MARIA MERCEDES			
Departament/s	DRET			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial 75 hores setmanals 60% no presencial 112,5 hores de treball autònom.			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Idioma Percentatge d'ús Català 100.0 Anglès 0.0 Castellà 0.0			
Distribució de crèdits	4,5 ECTS GG 3 ECTS GM			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CASTILLO SOLSONA, MARIA MERCEDES	merce.castillo@udl.cat	10,5	
CEDIEL SERRA, ANA MARÍA	anna.cs@udl.cat	7,5	

Informació complementària de l'assignatura

Aquesta assignatura constitueix la primera presa de contacte de l'estudiantat del Grau en Dret i de la Doble titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses amb el Dret financer. Tanmateix, atesa la seva ubicació en el pla d'estudis -segon semestre del 3r curs del Grau en Dret i segon semestre del 4rt curs de la Doble titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses-, l'assignatura s'imparteix partint de la premissa que l'estudiantat que la cursa ja coneix el sistema de fonts del dret, l'eficàcia temporal i espacial de les normes jurídiques, la teoria general de les obligacions, l'organització territorial i el sistema de distribució de competències entre els diferents nivells territorials de poder de l'Estat espanyol així com els principis generals que regeixen el procediment administratiu i el dret sancionador.

Però, alhora que s'examinen quines són les particularitats de les esmentades nocions en l'àmbit tributari, s'incideix, de manera especial, en l'anàlisi de les institucions que són característiques del Dret financer i tributari (fet imposable, exempció i no subjecció tributàries, obligats tributaris, domicili fiscal, base imposable, base liquidable i deute tributari) així com en l'estudi dels procediments en matèria tributària, del règim d'infraccions i sancions tributàries i dels procediments de revisió dels actes administratius de caràcter tributari. En aquest sentit, s'ha de posar de relleu que l'anàlisi d'aquestes institucions i procediments no constitueix una finalitat en sí mateixa sinó que els/les estudiants veuran la seva concreció pràctica, en tota la seva integritat, quan al primer semestre del 4rt curs del Grau en Dret i al primer semestre del 5è curs de la Doble titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses, estudiïn els principals impostos que integren el sistema tributari de l'Estat espanyol

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Determinar l'objecte d'estudi del Dret financer i tributari i analitzar les relacions del Dret financer i tributari amb altres branques de l'ordenament jurídic
2. Inferir els principis que informen el Dret financer i tributari
3. Analitzar els conceptes i institucions pròpies del Dret financer i tributari i, en el seu cas, comparar-les amb conceptes i institucions similars d'altres branques de l'ordenament jurídic
4. Identificar les fonts del Derecho financer i tributari i inferir les seves especialitats respecte de les fonts d'altres branques de l'ordenament jurídic
5. Identificar i integrar la normativa estatal, autonòmica, local i internacional en matèria tributària
6. Analitzar, de forma sistemàtica, els procediments tributaris
7. Aplicar els coneixements teòrics adquirits als supòsits pràctics que es plantegin

Competències

Competències transversals

CT2. Domini de les Tecnologies de la Informació i Comunicació aplicades al perfil del grau: tractament de textos, bases de dades i recursos web

Competències específiques

CE1 Demostrar coneixement de les característiques, esquemes conceptuals, institucions i procediments del sistema jurídic

CE2 Demostrar coneixement de l'ordenament jurídic en vigor

CE4 Capacitat per a percebre i assimilar el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la seva necessària visió interdisciplinària

CE5 Capacitat per identificar i interpretar les fonts del dret vigent

Competències genèriques

CG1 Capacitat d'anàlisi i síntesi

CG2 Capacitat de gestió adequada de la informació

Continguts fonamentals de l'assignatura

I.- Fonaments del dret financer i tributari amb especial referència al dret tributari

Tema 1.- L'activitat financera i el dret financer i tributari

L'activitat financera.- Caracterització general del dret financer i tributari: concepte, contingut, marc normatiu i relacions amb altres branques de l'ordenament jurídic.- Caracterització general del Dret pressupostari.- Els ingressos públics: concepte i classes.- Els tributs: concepte, finalitats i classes.- Els impostos: concepte i característiques. Classes d'impostos.- Les taxes: concepte i règim jurídic.- Taxes i preus públics: semblances i diferències.- Les contribucions especials: concepte i règim jurídic.

Tema 2.- Els principis de l'ordenament tributari

Els principis constitucionals tributaris: principis constitucionals tributaris de caràcter material i princip de legalitat en matèria tributària.- Els principis derivats del dret de la Unió Europea.- Els principis derivats del dret internacional.- Els principis legals del dret tributari.

Tema 3.- Les fonts del dret tributari

El sistema de fonts de l'ordenament jurídic tributari.- La Constitució.- Els tractats internacionals. Especial referència als convenis per evitar la doble imposició en matèria de renda i patrimoni.- El dret supranacional. Especial referència al dret de la Unió Europea.- La llei. Principi de legalitat i principi de reserva de llei en matèria tributària. La llei de pressupostos. Els actes amb força de llei: decrets legislatius i decrets lleis.- El reglament. Especial referència a les ordenances fiscals.

Tema 4.- L'aplicació del dret tributari

Eficàcia de les normes tributàries en el temps. Especial referència a la retroactivitat tributària.- Eficàcia de les normes tributàries en l'espai. Els criteris de territorialitat i residència. La doble imposició internacional: concepte, mètodes i mesures per evitar-la.- La interpretació de les normes tributàries.- L'analogia en matèria tributària.- La qualificació tributària. El conflicte en l'aplicació de la norma tributària. La simulació en l'àmbit tributari.- Les consultes tributàries escrites.

Tema 5.- El finançament dels ens territorials

Els titulars de les competències financeres a l'Estat espanyol.- Les competències de l'Estat-Administració central en l'àmbit tributari.- El finançament de les Comunitats autònomes. Marc normatiu, principis informadors i caracterització general. El sistema de finançament de les Comunitats autònomes de règim general o comú: caracterització general i anàlisi dels seus principals ingressos. Referència al sistema de finançament de les Comunitats autònomes de règim foral.- El finançament dels ens locals. Marc normatiu i caracterització general. Els impostos municipals.- L'administració tributària.

II.-El dret tributari material

Tema 6.- L'estructura de la relació jurídica tributària

La relació jurídica tributària.- Les obligacions tributàries. Classificació.- Les obligacions tributàries materials. Enunciació.- L'obligació tributària principal. El fet imposable: concepte, funcions i estructura. Supòsits de no subjecció. L'exempció tributària.- L'obligació tributària de realitzar pagaments a compte.- Les obligacions entre particulars derivades del tribut.- Les obligacions tributàries accessòries.- Les obligacions tributàries formals.

Tema 7.- Els subjectes de l'obligació tributària

El subjecte actiu.- Els obligats tributaris. Enunciació. Els ens sense personalitat jurídica com a obligats tributaris. La solidaritat d'obligats tributaris.- Els subjectes passius. El contribuent: concepte i règim jurídic. El substitut del contribuent: concepte i règim jurídic.- Els successors.- Els responsables tributaris. Concepte. Règim jurídic. Els supòsits de responsabilitat tributària a la llei general tributària.- La capacitat d'obrar a l'àmbit tributari.- La representació a l'àmbit tributari: representació legal, representació voluntària i representació de les persones o entitats no residents.- El domicili fiscal.

Tema 8.- La quantificació de l'obligació tributària i l'extinció del deute tributari

La base imposable.- La base líquidable.- El tipus de gravamen.- La quota tributària.- El deute tributari.- Formes d'extinció del deute tributari. Enumeració. El pagament: formes de pagament; terminis de pagament i ajornament i fraccionament del pagament. La prescripció: termini, supòsits, còmput i interrupció. Altres formes d'extinció del deute tributari.- Les garanties del crèdit tributari.

III.- El dret tributari formal

Tema 9.- L'aplicació dels tributs. La gestió tributària

Normes comunes sobre les actuacions i els procediments tributaris. L'ús de la "Intel·ligència Artificial" en l'aplicació dels tributs. Les especialitats dels procediments administratius en matèria tributària: fases dels procediments tributaris; les liquidacions tributàries; l'obligació de resoldre i els terminis de resolució; la prova i les notificacions en matèria tributària.- La gestió tributària. Concepte. Formes d'iniciació de la gestió tributària: declaració tributària; autoliquidacions; comunicació de dades; declaracions, autoliquidacions i comunicacions complementàries o substitutives.- Procediments de gestió tributària. Enunciació. Procediment de devolució iniciat mitjançant autoliquidació, sol·licitud o comunicació de dades. Procediment iniciat mitjançant declaració. Procediment de verificació de dades. Procediment de comprovació de valors: la comprovació de valors amb especial referència a la taxació pericial contradictòria. Procediment de comprovació limitada. Procediment de rectificació d'autoliquidacions.

Tema 10.- La inspecció tributària

Funcions, facultats i documentació de les actuacions inspectores.- El procediment d'inspecció i els efectes de l'aplicació de la "Intel·ligència Artificial" en aquest. Normes generals. Inici i desenvolupament. Terminis, lloc i horari de les actuacions inspectores.- La finalització de les actuacions inspectores.- Les actes d'inspecció. Concepte i classes. Nocció i efectes de les actes amb acord, les actes de conformitat i les actes de disconformitat.

Tema 11.- La recaptació dels tributs

La recaptació dels tributs en període voluntari.- La recaptació dels tributs en període executiu.- El compliment voluntari extemporani.- La recaptació de tributs en període executiu.- El procediment de constreyniment. Normes generals. Inici. La providència de constreyniment: motius d'oposició. L'embargament de béns i drets. L'embargament preventiu determinat per "Intel·ligència Artificial". La diligència d'embargament: motius d'oposició. L'alienació de béns embargats. La finalització del procediment de constreyniment.

Tema 12.- Els il·lícits tributaris

La potestat sancionadora en matèria tributària. Principis. Subjectes infractors, responsables i successors de les sancions tributàries.- El perfil de potencials infractors mitjançant "Intel·ligència Artificial". Concepte i classes d'infraccions tributàries.- Les sancions tributàries. Classes. Criteris de graduació. Reducció. Extinció de la responsabilitat derivada de les infraccions i les sancions tributàries.- El procediment sancionador en matèria tributària.

Tema 13.- La revisió en via administrativa dels actes tributaris

Enunciació dels mitjans de revisió dels actes d'aplicació dels tributs i d'imposició de sancions.- Les dificultats per impugnar les decisions automatitzades i les resolucions fonamentades en "Intel·ligència Artificial".- Procediments especials de revisió: procediment de revisió d'actes nuls de ple dret; declaració de lesivitat d'actes anul·lables; revocació; rectificació d'errors i devolució d'ingressos indeguts.- El recurs de reposició. Caracterització general. El recurs de reposició en l'àmbit local.- Les reclamacions econòmic-administratives. Àmbit d'aplicació. Actes susceptibles de reclamació econòmic-administrativa. Òrgans econòmics-administratius. La suspensió de l'execució de l'acte impugnat en via econòmic-administrativa.- El procediment general econòmic-administratiu. Procediment en única o primera instància.- Recursos en via econòmic-administrativa.- El procediment abreujat.

Eixos metodològics de l'assignatura

Es preveu la realització de les següents activitats:

ACTIVITATS D'ENSENYAMENT-APRENENTATGE PRESENCIAL

Amb aquestes activitats es pretén que l'alumnat pugui iniciar i avançar en el seu procés de construcció de coneixements relatius a la matèria, la complexitat dels quals aconsella que aquestes activitats es desenvolupin presencialment a l'aula. Entre aquestes activitats es pot distingir les que es duen a terme al Grup de Teoria i les que es desenvolupen als grups, més reduïts, de Pràctiques.

Activitats presencials al Grup de Teoria (GG)

Al Grup de Teoria (GG), les principals estratègies metodològiques utilitzades per assolir els objectius acadèmics o resultats d'aprenentatge de l'assignatura són:

1. Explicacions de caràcter teòric combinades amb exemples pràctics amb la finalitat de consolidar els continguts teòrics impartits
2. Activitats de comprovació del nivell de comprensió de les explicacions

Activitats presencials als Grups de PraAula (GM)

1. Comentari(s) de (i) sentències del Tribunal Constitucional i del Tribunal Suprem i/o (ii) resolucions del Tribunal Econòmic Administratiu Central i la Direcció General de Tributs
2. Plantejament i resolució de supòsits pràctics

ACTIVITATS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE AUTÒNOM

En aquestes activitats, l'alumnat treballa de manera personal sobre diversos aspectes del temari, un cop ja compta amb la informació suficient i ha adquirit els coneixements i estratègies necessàries. Les activitats d'ensenyament-aprenentatge autònom són també de diferent naturalesa en funció de si van associades a les sessions de Grup de Teoria (GG) o a las de Grup de PraAula (GM).

Activitats de caràcter autònom associades al Grup de Teoria (GG)

1. Abans de cada sessió expositiva, l'alumnat s'ha de familiaritzar amb els materials teòrics corresponents a cada bloc temàtic, que estaran disponibles, amb la suficient antelació, a l'apartat Recursos del Campus Virtual de l'assignatura
2. Després de cada sessió expositiva, estudi personal per part de l'alumant tant dels materials facilitats com de les notes que hagi prè a llarg de la sessió

Activitats de caràcter autònom associades al Grup de PraAula (GM)

1. Redacció d'un comentari jurisprudencial d'acord amb unes pautes prèviament fixades
2. Resolució de cassos pràctics -que es posaran a disposició de l'alumnat a l'apartat Recursos del Campus Virtual- amb el recolzament de material teòric, legislació, jurisprudència i altres recursos que es consideri adients

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SETMANA	DESCRIPCIO	ACTIVITAT PRESENCIAL	HTP	ACTIVITAT TREBALL AUTÒNOM
1ª	Presentació de l'assignatura Tema 1	GG: exposició teòric-pràctica	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
2ª	Tema 1 (cont)	GG: exposició teòric-pràctica GM: activitat dret pressupostari	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
3ª	Tema 2	GG: exposició teòric pràctica GM: informació recursos web	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal

4ª	Tema 3	GG: exposició teòric-pràctica GM: plantejament de l'activitat de comentari jurisprudencial	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
5ª	Tema 4	GG: exposició teòric-pràctica GM:tema 5	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
6ª	Tema 5 (cont.)	GG: exposició teòric-pràctica GM: tema 5	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
7ª	Tema 6	GG: exposició teòric-pràctica GM: plantejament cas pràctic tema 6	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personals
8ª	Tema 7	GG: exposició teòric-pràctica GM: resolució cas pràctic tema 6	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
9ª DATA: remissió al calendari d'exàmens publicat al web de la FDET	Prova teòric-pràctica d'avaluació del contingut dels temes 1 a 7	Realització de la prova teòric-pràctica d'avaluació del contingut dels temes 1 a 7		Estudi personal
10ª	Tema 8	GG: exposició teòric-pràctica GM: Realització d'activitats pràctiques	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
11ª	Tema 9	GG: exposició teòric-pràctica GM: Realització d'activitats pràctiques	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
12ª	Tema 10	GG: exposició teòric-pràctica GM: Realització d'activitats pràctiques	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
13ª	Tema 11	GG: exposició teòric-pràctica GM: Realització d'activitats pràctiques	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
14a	Tema 12	GG: exposició teòric-pràctica GM: Realització d'activitats pràctiques	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal

15a	Tema 13	GG: exposició teòric-pràctica GM: Realització d'activitats pràctiques	2,5 GG 1,5 GM	Estudi personal
16a DATA: remissió al calendari d'exàmens publicat al web de la FDET	Prova teòric-pràctica d'avaluació del contingut dels temes 8 a 13	Realització de la prova teòric-pràctica d'avaluació del contingut dels temes 8 a 13		Estudi personal
DATA: remissió al calendari d'exàmens publicat al web de la FDET	Recuperació de la prova teòric-pràctica d'avaluació del contingut dels temes 1 a 7 i de la prova teòric-pràctica d'avaluació del contingut dels temes 8 a 13	Realització de la prova teòric-pràctica d'avaluació del contingut dels temes 1 a 7 i de la prova teòric-pràctica d'avaluació del contingut dels temes 8 a 13		Estudi personal

Sistema d'avaluació

GRAU EN DRET I DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN DRET I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES

Es preveuen dues modalitats d'avaluació:

I.- AVALUACIÓ CONTINUADA

L'avaluació continuada es planteja d'acord amb els següents blocs avaluatius:

BLOC 1. Prova d'avaluació teòric-pràctica integrada per 25 preguntes tipus test sobre el contingut dels temes 1 a 7. Aquesta prova és obligatòria i de realització individual. És recuperable

Data de realització: 12 d'abril

Percentatge sobre la qualificació final: 35%

BLOC 2. Prova d'avaluació teòric-pràctica integrada per 25 preguntes tipus test sobre el contingut dels temes 8 a 13. Aquesta prova és obligatòria i de realització individual. És recuperable

Data de realització: 31 de maig

Percentatge sobre la qualificació final: 35%

BLOC 3. Comentari jurisprudencial. És obligatori i de realització individual. No és recuperable

Data límit de lliurament: data de realització de la prova teòric-pràctica sobre el contingut dels temes 1 a 7

Percentatge sobre la qualificació final: 15%

BLOC 4. Casos pràctics. Activitat obligatòria i de realització individual. No és recuperable

Percentatge sobre la qualificació final: 15%

Recuperació de les proves d'avaluació teòric-pràctiques dels temes 1 a 13: 27 de juny

La **qualificació final de l'assignatura** s'obté de la mitja ponderada de les qualificacions obtingudes en cadascun dels blocs avaluatius, segons la ponderació assignada i tenint en compte les següents precisions:

- La no realització de qualsevol de les dues proves teòric-pràctiques tipus test d'avaluació dels continguts dels temes 1 a 13 implica la qualificació de NO PRESENTAT
- Per tal d'aprovar l'assignatura és imprescindible que la qualificació de cadascuna de les dues proves teòric-pràctiques tipus test sigui igual o superior a 5 punts. Si no es compleix aquesta condició, malgrat que el resultat de la mitja ponderada de tots els blocs avaluatius sigui de superior a 5, l'assignatura serà qualificada a l'acta amb un 4,9 (art. 4.5 de la Normativa d'Avaluació i Qualificació de Graus i Màsters)

II.- AVALUACIÓ ÚNICA O ALTERNATIVA

Per tal de facilitar la conciliació laboral o familiar, l'estudiant que ho desitgi té dret a realitzar l'avaluació alternativa, tot renunciant a l'avaluació continuada durant el primer mes del semestre. Data límit per la renúncia: 20 de març

L'avaluació única o alternativa consistirà en una prova teòric-pràctica integrada per 25 preguntes tipus test sobre el contingut dels temes 1 a 13 que es realitzarà en la data prevista per a

la realització de la prova teòric-pràctica del bloc 2. Aquesta prova és recuperable en la data de recuperació de les proves d'avaluació teòric-pràctiques que figuri al calendari d'exàmens de la FDET.

PLAGI

L'article 9 de la Normativa d'Avaluació estableix que l'estudiantat no pot utilitzar durant la realització de les activitats d'avaluació mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol normativa de règim intern de la UdL.

L'art. 43 de la Normativa de convivència de la UdL descriu les sancions aplicables, que inclouen, entre d'altres i depenent de la gravetat de la falta, la pèrdua del dret a ser avaluat de l'assignatura, la pèrdua de la matrícula d'un semestre o un curs o l'expulsió fins a tres anys.

Bibliografia i recursos d'informació

Textos legals

Atesa la mutabilitat de la normativa tributària, es recomana consultar, periòdicament, tant les bases de dades com el web de l'Agencia Estatal de Administración Tributaria i de l'Agència Tributària de Catalunya

Bibliografia general

Collado Yurrita, M. A. (Director), *Derecho Financiero y Tributario. Parte General*, Ed. Atelier (última edició)

Martín Queralt, J.; Lozano Serrano, C.; Tejerizo López, J.M. y Casado Ollero, G., *Curso de Derecho Financiero y Tributario*, Ed. Tecnos (última edició)

Merino Jara, I. (Director), *Derecho financiero y tributario. Parte general. Lecciones adaptadas al EEES*, Ed. Tecnos (última edició)

Pérez Royo, F., *Derecho Financiero y Tributario*. Civitas-Thomson Reuters, Cizur Menor (última edició)